

Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce

I Międzynarodowa Konferencja Naukowa
z okazji 15-lecia działalności
Ukraińskiego Towarzystwa Historycznego w Polsce

**„Ukraińcy i ich sąsiedzi na przestrzeni
wieków: polityka, gospodarka, religia,
kultura i życie codzienne”**

Przemysł, Dom Ukraiński, 10–11 maja 2019 r.

Komitet Organizacyjny Konferencji:

prof. dr hab. Roman Drozd – przewodniczący
dr hab. Bohdan Halczak – zastępca przewodniczącego
dr Witold Bobryk
dr Mariusz Humecki
Igor Horków – sekretarz

Komitet Naukowy Konferencji:

prof. dr hab. Igor Hałagida – przewodniczący
prof. dr hab. Rościsław Żerelik
dr hab. Marek Melnyk
dr hab. Jarosław Syrnyk
dr hab. Roman Wysocki
dr Grzegorz Kuprianowicz

PROGRAM

10 maja 2019 r. (piątek)

18:00–19:00 – Rejestracja uczestników. Dom Ukraiński, ul. Kościuszki 5

11 maja 2019 r. (sobota)

8:15–8:30 – Rejestracja uczestników. Dom Ukraiński, ul. Kościuszki 5

8:30 – Otwarcie konferencji (Aula nr 1)

Obrady plenarne

Przewodniczą: prof. dr hab. Igor Hałagida
i prof. dr hab. Roman Drozd

9:00 – проф. д-р габ. Леонід Зашкільняк (Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів)

Польща і поляки в суспільній свідомості галицьких українців напередодні Першої світової війни

9:15 – проф. д-р габ. Олександр Добржанський (Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, м. Чернівці)

Українсько-румунські взаємини на Буковині в XIX – на початку XX ст.

9:30 – dr Ewa Rybałt (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin)

Українці і Polacy wobec dialogu polsko-ukraińskiego

9:45 – dyskusja

Sekcja 1 (Aula nr 2)

Przewodniczą: д-р габ. Богдан Левик
і доц. д-р Наталія Мисак

Część I.

10:00 – д-р Любов Бурковська (Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, м. Київ)

Ікони «Страсті Христові» XV–XVII ст. з українсько-польсько-словацького пограниччя. Іконографічні та композиційно-структурні трансформації

10:15 – д-р Світлана Ягело (Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, м. Львів)

Фемінні образи в демонологічній прозі українсько-польсько-словацького пограниччя

10:30 – д-р Оріся Голубець (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Народні пісні українців та поляків у збірниках О. Кольберга як джерело вивчення духовної культури XIX ст.

10:45 – доц. д-р Олександр Гаврилюк (Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк)

Збірки українських пам'яток у музеях Другої Речі Посполитої як свідчення самотності української нації

11:00 – д-р Галина Івашків (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Кераміка з Лемківщини в українських та польських музеях

11:15 – dr Agnieszka Hawrot (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

Relacje między Hucułami i Polakami na podstawie tetralogii Stanisława Vincenza „Na wysokiej połoninie”

11:30 – доц. д-р Наталія Мисак (Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України, м. Львів)

Освіта і виховання, як соціокультурні маркери національної ідентичності галицької молоді наприкінці XIX – на початку XX ст.

11:45 – dyskusja

12:00 – kawa

Część II.

12:30 – д-р Євген Луньо (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Граф Леон Шептицький і його сім'я в народно-оповідній традиції

12:45 – д-р габ. Богдан Левик (Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів)

Професор, архітектор, ректор Юліан Октавіан Захаррієвич – вірменин Львова?

13:00 – д-р Оксана Кузьменко (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Українці та поляки у ракурсі типології фольклорної пісенності про Другу світову війну

13:15 – д-р Марина Демедюк (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Українські народні казки в польських народознавчих серійних виданнях

13:30 – д-р Артур Іжевський (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Українські мотиви графічного дизайну у ПНР і СРСР на тлі художньо-естетичних потреб суспільства

13:45 – д-р Надія Пастух (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Адаптація молдовських обрядів і фольклору в традиційній народній культурі українців-сусідів

14:00 – доц. д-р Ольга Рибицька (Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів)

Львів'янин Станіслав Улям. Шлях до незвіданих царин науки

14:15 – д-р Ольга Харчишин (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Пісні літературного походження у творчій взаємодії українців і поляків

14:30 – д-р Тетяна Файник (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Початок будівництва житла і входи в традиційній звичаєвості українців українсько-польського та українсько-молдовського пограниччя

14:45 – mgr Andrzej Kirmiel (Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej im. Alfa Kowalskiego, Międzyrzecz)

Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej wobec Łemków na Ziemi Lubuskiej

14:45 – dyskusja

14:00–15:00 – obiad dla osób z części I i sekcji nr 4 (Restauracja „Melduję posłusznie”, ul. Dworskiego 11)

15:00–16:00 – obiad dla osób z części II (Restauracja „Melduję posłusznie”, ul. Dworskiego 11)

18:00–19:00 – Prezentacja koncepcji funkcjonowania Domu Ukraińskiego (Aula nr 1)

19:00 – kolacja (Dom Ukraiński)

Sekcja II (Aula nr 1)

Przewodniczą: prof. dr hab. Bohdan Halczak
i проф. д-р габ. Володимир Комар

Część I.

10:00 – проф. д-р габ. Володимир Комар (Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)

Національна політика Польщі щодо українців у 1930-х роках

10:15 – mgr Jakub Gorzeń (Akademia Pomorska w Słupsku)

Szkolnictwo ukraińskie w II Rzeczypospolitej oraz w Generalnym Gubernatorstwie

10:30 – д-р Андрій Яремчук (Український Католицький Університет, м. Львів)

Українсько-польське протистояння на Стрийщині у вересні 1939 р.

10:45 – mgr Rafał Dydycz (Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Akcji V-2 w Sarnakach)

Ludność ukraińska powiatu bialskiego w czasach II wojny światowej

11:00 – д-р Володимир Ковальчук (Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України, м. Київ)

Допомога поляків Тернопільщини для НКВД у боротьбі з місцевими структурами ОУН і УПА (1944–1945 рр.)

11:30 – mgr Alina Bacic-Saliszewska (Akademia Pomorska w Słupsku)

Powstanie i struktura organizacyjna sotni UPA „Udarnyk-4” pod dowództwem Wołodymyra Szczyhelskiego ps. „Burlaka” w latach 1944–1947

11:45 – dyskusja

12:00 – kawa

Część II.

12:30 – prof. dr hab. Igor Hałagida (Uniwersytet Gdański, Gdańsk)

„Kapelani UPA” – próba demitologizacji pojęcia i zjawiska

12:45 – mgr Tamara Włodarczyk (Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce)

Pomoc Żydom w czasie II wojny światowej na przykładzie działalności arcybiskupa metropolity lwowskiego i halickiego Andreja Szeptyckiego

13:00 – prof. dr hab. Roman Drozd (Akademia Pomorska w Słupsku)

Akcja „Wisła” w propagandzie PRL

13:15 – ks. mgr Paweł Poczekajło (Parafia greckokatolicka w Białym Borze, Akademia Pomorska w Słupsku)

Relacje społeczności polskiej z mniejszością ukraińską w województwie gdańskim w latach 1947–1970 (zarys problematyki)

13:30 – dr Witold Bobryk (Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy, Białystok)

Polityka administracji wyznaniowej wobec Cerkwi greckokatolickiej na terenie województwa rzeszowskiego u schyłku epoki Gomułki

13:45 – prof. dr hab. Marek Melnyk (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Geneza Kościoła greckokatolickiego w historiografii PRL

14:00 – prof. dr hab. Jarosław Syrnyk (Uniwersytet Wrocławski, Wrocław)

Historia incognita. O potrzebie rekonceptualizacji powojennych dziejów Ukraińców w Polsce

14:15 – prof. dr hab. Bohdan Halczak (Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra)

Ukraińcy w polskim państwie narodowym po roku 1947

14:30 – dyskusja

14:00–15:00 – obiad dla osób z części I i sekcji nr 4 (Restauracja „Melduję posłusznie”, ul. Dworskiego 11)

15:00–16:00 – obiad dla osób z części II (Restauracja „Melduję posłusznie”, ul. Dworskiego 11)

18:00–19:00 – Prezentacja koncepcji funkcjonowania Domu Ukraińskiego (Aula nr 1)

19:00 – kolacja (Dom Ukraiński)

Sekcja nr III (Aula nr 3)

Przewodniczą: prof. dr hab. Roman Wysocki
і проф. д-р габ. Юрій Макар

Część I.

10:00 – доц. д-р Віктор Атаманенко (Національний університет «Острозька академія», м. Острог)

Національний склад населення міст Волині другої половини XVI – першої половини XVII ст.

10:15 – prof. dr hab. Roman Wysocki (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Konstanty Chałtampowicz i jego badania nad dziejami Kościoła prawosławnego

10:30 – д-р Оксана Чікало (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Народна проза про українсько-польські взаємини напередодні Другої світової війни (на матеріалах з Горохівського району Волинської області)

10:45 – проф. д-р габ. Юрій Макар, д-р Віталій Макар
(Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича,
м. Чернівці)

*Обмін населенням між Польщею та підрадянською Україною
за угодою від 9 вересня 1944 року та його наслідки*

11:00 – доц. д-р Галина Боднар (Львівський національний університет
ім. Івана Франка, м. Львів)

*Витіснена пам'ять: українсько-польське співжиття
в досвідченнях українців, виселених у повоєнні роки з Польщі
(на матеріалах глибинних інтерв'ю у Львівській області)*

11:15 – д-р Марія Качмар (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

*Фольклор українців, переселених із Польщі у 1940-х роках:
динаміка традиції (на матеріалах села Тулиголови Городоцького
району Львівської області)*

11:30 – dr Olga Kich-Maslej (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

*Trudne dziedzictwo. Ukraińskie przedwojenne cmentarze
na terenach postmigracyjnych Polski południowo-wschodniej*

11:45 – dyskusja

12:00 – kawa

Część II.

12:30 – д-р Оксана Годованська (Інститут народознавства НАН
України, м. Львів)

*Радянізація системи освіти в Галичині: на основі наказів
і директив Міністерства освіти УРСР*

12:45 – проф. д-р габ. Євген Кулик (Полтавський національний
педагогічний університет, м. Полтава)

*Вплив сусідніх держав на формування ментальності сучасного
українця*

13:00 – доц. д-р Оксана Іванкова-Стецюк (Інститут народознавства НАН України, м. Львів)

Нові сусіди: актуальні проблеми інтеграції кримських татар в ситуації вимушеного переселення (кейс м. Дрогобич)

13:15 – доц. д-р Владислав Струтинський (Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, м. Чернівці)

Толерантність як історичне надбання багатонаціональної Буковини: динаміка формування та сучасні виклики

13:30 – dr Patrycja Trzeczcyńska (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

Kiedy „Zakerzoniec” spotyka „Baniaka”: sąsiedztwa w diasporze ukraińskiej w Kanadzie

13.45 - ks. dr Arkadiusz Trochanowski (Parafia greckokatolicka w Wałczu)

Duszpasterstwo greckokatolickie Eparchii wrocławsko-gdańskiej wobec ukraińskiej emigracji w Polsce

14:00 – проф. д-р габ. Алла Атаманенко (Національний університет «Острозька академія», м. Острог)

Українці в Польщі як суб'єкт культурної дипломатії України

14:15 – проф. д-р габ. Олександр Радченко (Національна академія державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького, м. Київ).

Геополітична Україна: між двох цивілізацій

14:30 – dyskusja

14:00–15:00 – obiad dla osób z części I i sekcji nr 4 (Restauracja „Melduję posłusznie”, ul. Dworskiego 11)

15:00–16:00 – obiad dla osób z części II (Restauracja „Melduję posłusznie”, ul. Dworskiego 11)

**18:00–19:00 – Prezentacja koncepcji funkcjonowania Domu
Ukraińskiego (Aula nr 1)**

19:00 – kolacja (Dom Ukraiński)

Sekcja 4 (Aula nr 2)

Przewodniczą: doc. dr hab. Michal Šmigel'
i dr Tomáš Řepa

16:00 – mgr Валентин Грошик (Akademia Pomorska w Słupsku)

До питань етно-конфесійної ситуації на Закарпатті у ХХ ст.

16:15 – dr Aleš Binar (Univerzita Obrany, Brno)

*Ukrajina jako prostor utváření české (československé) vojenské
tradice druhé světové války*

16:30 – dr Tomáš Řepa (Univerzita Obrany, Brno)

*Ukrajinská menšina v meziválečném Československu – politické,
bezpečnostní a vojenské aspekty*

16:45 – mgr Vlastimil Ondrák (Univerzity Karlovy, Praha)

*Meziválečná ukrajinská emigrace v ČSR a Evropě prizmatem
čs. Bezpečnosti*

**17:00 – dr Marian Gajdoš, CSc. (Spoločenskovedný ústav CSPV SAV,
Košice)**

Ukrajinská národnosť na Slovensku v šesťdesiatych rokoch 20. storočia

**17:15 – doc. dr hab. Michal Šmigel' (Univerzita Mateja Bela, Banská
Bystrica)**

*Obraz a stereotyp „banderovcov” v československej filmovej tvorbe
(50.–70. roky 20. storočia)*

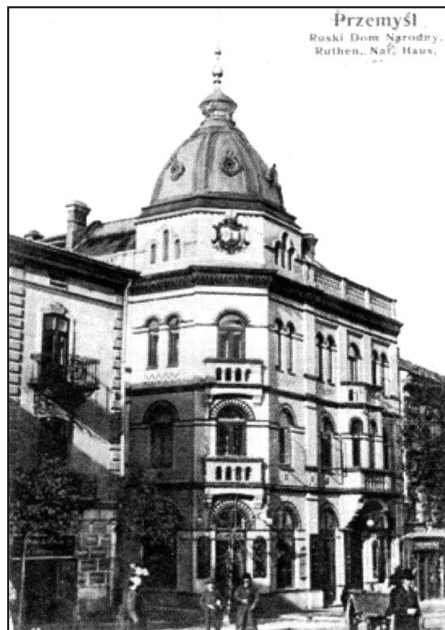
17:30 – dr Stanislav Konečný, CSc. (Spoločenskovedný ústav CSPV SAV, Košice)

Ukrajinská menšina na Slovensku počas tzv. nežnej revolúcie

17:45 – diskusja

18:00–19:00 – Prezentácia koncepcji funkcjonowania Domu Ukraińskiego (Aula nr 1)

19:00 – kolacja (Dom Ukraiński)

Współpraca:

Związek Ukraińców w Polsce

Український Дом в Пржемишлі
Український «Народний Дім» у Пржемишлі

Sponsorzy:

Daniuta i Aleksander Baczykowie

Henryk Kotodziej

Zenon Bokys

Zakład Wydawniczy TYRSA

Greckokatolicka Parafia Archikatedralna w Przemyślu

Patronat medialny:

Наше Слово

GAZETA
wyborcza

npa PROstir.pl
emip

Портал
українців
Польщі

wyborcza.pl
RZESZÓW